

Ἀλέξης Πολίτης, Κατάλοιπα Fauriel καὶ Brunet de Presle
 Α' Τὰ νεοελληνικά» κατάλοιπα τοῦ Claude Fauriel, Β' Ἡ Συλλογὴ
 τραγουδιῶν τοῦ W. Brunet de Presle. Ἀναλυτικὸς Κατάλογος. Ἀθήνα,
 Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν Ε.Ι.Ε. 25, 1980, σ. λβ' + 102 + 5 πίνακες.

Ὁ τίτλος, ὅπως ταιριάζει γιὰ τέ-
 τοια ἐγχειρίδια, εἶναι ἀναλυτικὸς τόσο,
 πὸν ἡ ἀντιγραφὴ του ἐδῶ μᾶς ἀπαλ-
 λάσσει ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ δώσουμε
 πολλὰ περιγραφικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸ
 βιβλίον: ἀναλυτικὸς κατάλογος ὄσων
 ἀπὸ τὰ κατάλοιπα τοῦ Fauriel (περι-
 ἔχουν χαρτιά εἴτε στὰ νεοελληνικά, εἴ-
 τε σχετικὰ μὲ τὴ νεώτερη καὶ μεσαιω-
 νικὴ Ἑλλάδα), στὸ μέγιστο τμῆμα
 τοὺς δημοτικὰ τραγούδια, πὸν φυλάσ-
 σοῦνται στὸ Institut de France καὶ τὴ
 Βιβλιοθήκη V. Cousin στὴ Σορβόνη
 καὶ ἀκόμη τῆς συλλογῆς τραγουδιῶν
 τοῦ συνεχιστῆ τοῦ Fauriel, τοῦ
 Brunet de Presle, πὸν φυλάσσεται
 στὴν Ἑλληνικὴ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ πὸν ἀγγί-
 ζονται αὐτὰ τὰ χαρτιά. Οἱ πρόδρομοι
 τῆς παρουσίας πὸν ἔχουμε τώρα
 στὰ χέρια μας, γιὰ πολλοὺς λόγους,
 πὸν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ἱστο-
 ρικοῦ τῶν νεοελληνικῶν σπουδῶν, πα-
 ρουσίασαν λειψὰ τὸ ἀρχεῖο Fauriel.
 Ἔτσι θεωρήθηκε λατομυμένο στὴ συ-
 νεῖδηση τῶν νεοελληνιστῶν ἓνα τόσο
 σπουδαῖο ὄλικόν, μὲ ὑποτυπωμένες πά-
 νω του τὶς προσπάθειες συλλογῆς καὶ
 ἐπεξεργασίας ἀπὸ ἓναν ἄνθρωπον πὸν
 τόσο γόνιμα ἀνταποκρίθηκε στὶς ἐπι-
 ταγὰς τῆς ἐποχῆς του καὶ στὸ σταυ-
 ροδρόμῳ τοῦ ρομαντισμοῦ καὶ τοῦ φι-
 λελληνισμοῦ, θησαύρισε πολὺτιμα στοι-
 χεῖα τῆς ἐλληνικῆς προφορικῆς παρά-
 δοσης μὲ τὴ συνεργασία τοῦ ἀκμαίου
 παρειακοῦ ἐλληνισμοῦ, κυρίως τῆς
 Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας.

Ὁ Ἀλέξης Πολίτης ξέφυγε ἀπὸ
 δύο κινδύνους πὸν μᾶς συντροφεύουν
 ὅταν προσεγγίζουμε καὶ παρουσιά-
 ζουμε ἀρχεῖακόν ὄλικόν: ὁ ἓνας εἶναι νὰ
 παρουσιάσουμε τὰ «ἄγνωστα» καὶ τὰ
 «ἀνέκδοτα» προτοῦ γνωρίσουμε τὸ
 ὄργανικόν σύνολο. Ὁ ἄλλος κίνδυνος
 εἶναι νὰ μένουμε στὴν «τυπικὴ» κα-

ταλογογράφηση τοῦ ὄλικου, μὲ ἀνυπο-
 ψίαστο προσπέρασμα τῶν προβλημά-
 των πὸν παρουσιάζει ἢ μὲ ἀπόκρυψη
 ὄλων ἐκείνων τῶν ὑπομνηματιστικῶν
 στοιχείων πὸν ὑπηρετοῦν τὸ βάθεμα
 τῆς γνώσης μας μὲ τὸ συσχετισμὸν γνω-
 στῶν καὶ ἄγνωστων, συγγενῶν καὶ
 παράλληλων, πὸν προέρχεται ἀπὸ βα-
 σανιστικούς ἐρευνητικούς ἐλέγχους.

Ἡ ἀπάντησή του σ' αὐτοὺς τοὺς
 κινδύνους στάθηκε ἡ συνολικὴ μελέτη
 μὲ ψηλάφηση καὶ ἀναψηλάφηση ὄλων
 τῶν προβλημάτων πὸν γενιοῦνται ἀπὸ
 τὴν ἀνάγνωση τοῦ ὄλικου. Ἔτσι ἐφτα-
 σε στὴν καταλογογράφησή του μὲ πλού-
 σια συνοδευτικὴ πληροφόρηση, συ-
 χροὺς συσχετισμοὺς, δήλωσι τῶν ἄ-
 γνωιῶν. Ἡ ὄλη παρουσίαση θέλησε
 νὰ ἀναδείξει ἀρθρωμένη τὴ συλλε-
 κτικὴ προσπάθεια τοῦ Fauriel, τὶς
 προσεγγίσεις καὶ τὶς ἐπεξεργασίες του.

Στὰ προλεγόμενα τοῦ βιβλίου ἡ Λου-
 κία Δρούλια, Διευθύντρια τοῦ Κ.Ν.Ε.-
 Ε.Ι.Ε., τοποθετεῖ μὲ ἀδρές γραμμὲς τὸν
 Fauriel, συλλέκτη καὶ ἐκδότῃ τῶν δη-
 μοτικῶν τραγουδιῶν, στὰ ἰδεολογικά
 ρεύματα τῆς ἐποχῆς του, ἐνῶ ὁ ἐπι-
 μελητῆς του ἱστορεῖ τὴν τύχη καὶ τὴ
 χρῆση τῶν συλλογῶν Fauriel καὶ
 Brunet de Presle καὶ ἀναφέρεται στὴ
 συγκρότηση καὶ τὰ περιεχόμενά τους.
 Ἡ προσέγγιση αὐτὴ τοῦ καταλογο-
 γραφόμενου ὄλικου, χωρὶς νὰ παρα-
 λείπει τὴν ἐπισημάνση ἀπαραιτήτων
 τεχνικότερων στοιχείων, γίνεται οὐ-
 σιαστικὴ σὲ πολλὰ τῆς σημεία, μὲ τὴν
 ἀνεση τῆς τέταρτης δοκιμῆς τοῦ ἐπι-
 μελητῆ τοῦ καταλόγου στὸ ἴδιο θέμα
 καὶ μὲ τὴν προοπτικὴ («νὰ προχωρήσει
 καὶ σὲ ἄλλον εἶδους προσπελάσεις, κα-
 θὼς καὶ σὲ ἔκδοσι, ἐνὸς τουλάχιστον
 τμήματος τοῦ ὄλικου».

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης